

SZEMLÉLETFORMÁLÁS

Vizek szennyvizek témakör

Az elmúlt évtizedekben az emberi fogyasztásra alkalmas víz hozzáférhetősége globális viszonylatban is problémásnak nevezhető.

Egyre több szakmai és tudományos elemzésben bukkan fel az az igencsak elgondolkodtató tény, hogy napjainkban kezd hevesebbé válni a vízért való versengés – országokon belül és azokon kívül – ahogy a vízutánpótlás nem képes követni a szükségleteket. Egy egyszerű, szürke hétköznapon fejenként átlagosan 100–150 liter vizet használunk el, háztartási vízigényünk főbb számadatai pedig valahogy így néznek ki: fürdés 75–95 liter; zuhanyzás

20–40 liter; WC öblítés 11–26 liter; mosogatás 40 liter; mosógép 120 liter.

Minél több vizet használunk mindennapi tevékenységeink során, annál több szennyvizet „állítunk elő”. Ez utóbbiról azért érdemes tudni, hogy a világon még mindig sok helyen tisztítás nélkül eregetik a folyókba. Abba a folyóba, melyből a város a saját ivóvizét nyeri.

Néhány tipp hát azoknak, akik valamelyest is nyugtalankodnak a vizek állapota, a szennyvizek mennyisége miatt:

- Járjunk nyitott szemmel. Ha közterületen vízszivárgást észlelünk (csőtörés, aszfalt alól csordogáló víz, utcai tűzoltó-csap, stb.) jelezzük azt az illetékes vízműnek! Ne várjunk arra, hogy helyettünk esetleg mások jelentsék be.

- A csöpögő csapokat javíttassuk meg. Egy lassan csöpögő csap egy nap alatt 40–120 liter (!) vizet pazarol el, s küld a szennyvízcsatornába.
- Csapot soha **ne** folyassunk feleslegesen. Ez az egyik legfőbb arany szabály!
- Fürdés helyett zuhanyozzunk, egészségesebb és takarékosabb is, mint a kádban fürdés.
- Fogmosáskor ne folyassuk a csapot. Használjunk fogmosó poharat, vagy épp csak arra a rövid időre engedjük meg a vizet, míg szánkat és a fogkefét öblítjük.
- Minél kevesebbet használunk a vízlágyító-, öblítő-, mosó- és tisztítószerkekből, szappanból és egyéb kozmetikai termékből, annál kevesebb szennyvíz keletkezéséhez járulunk hozzá. A foszfátmentes tisztítószerkeket környezetkímélőbbek, alkalmazzuk ezeket.
- A mosógépet csak ruhával tele kapcsoljuk be, negyedig-félig rakva pazarlás beindítani.
- Ne öntsünk lefolyóba, WC-be sűrű zsiradékot, ételmaradékot, maró vegyszert, használt olajat! Egy liter olaj 1 millió liter tiszta vizet képes fogyasztásra alkalmatlanná tenni. A használt sütőolaj, fáradt olaj veszélyes hulladék.
- Ha hideg vizet innánk, ne folyassuk „ki” a csapot: inkább legyen mindig egy kancsó víz a hűtőszekrényben.
- A járdáról, kerti járófelületről ne slaggal távolítsuk el a szemetet, koszt, hisz erre felesleges vizet – főként tisztított, vezetékes vizet – pazarolni. Használjuk inkább a jó öreg cirokseprűt.
- Kocsit ne slaggal mossunk. A kosz nagyjá mosókefével és néhány vödör vízzel is eltávolítható, s csak utolsó „mozzanatként” zuhanyozzuk le (röviden) a járművet a kerti tömlőből érkező vízsugárral. Ha már/éppen nincs szükség a

folyóvízre, zárjuk el a csapot! Sose folyjon a víz a „csak egy percre félre tett” slagból.

- Gyűjtsük az esővizet. Az ereszek alá állított hordók, tartályok sok vizet felfoghatnak, ezzel locsoljuk a kertet, így sokat megspórolhatunk.
- Építsünk ki csepegtető öntözőrendszert – leginkább az ágyások, sövénysorok mellé. Így közvetlenül a növények tövéhez jut a víz, hatékonyabbá téve a locsolást.

➤ Kertünket reggel vagy este öntözzük, ne a nappali melegben. A növények is jobban szeretik (kisebb a hőkülönbség) és a hűvösebb, árnyasabb napszakokban kevésbé párolog el a locsolók szórófejéből érkező vízpermet. Az automata locsolórendszereket

legcélszerűbb éjszakai, hajnali üzemmódra programozni.

- Kisebb kertet, balkonokat vagy a nagyobb kertek egyes részeit beültethetjük szárazságtűrő, pozsgás, sziklakerti növényekkel – ezek kevesebb vizet igényelnek. (Az ilyen növények jó megoldást jelenthetnek a városi közterületeken lévő apróbb zöldfelületek, terek, ágyások, növényládák esetében is.) A módszer már terjed a tengerentúlon, ahol egyre több nagy kertet kizárólag ilyen növényekkel terveznek,
  - ültetnek be.
- Az ágyásokat, a fák és bokrok tövénél kialakított földtányérokat, a növények közti szabad területeket mulcsozzuk, azaz takarjuk.

Az így létrejött talajtakarónak köszönhetően ritkábban nő a gyom, nem szárad ki a talaj, a föld kevesebbet párologtat így kevesebb locsolásra lesz szükség. Mulcsozásra a fakérgen kívül megfelel akár a lenyírt fű, felaprított ágyesedék, avar vagy faforgács is.